

Hudební výchova 2. ročník

7. prezentace

Dynamická znaménka

- zesilovat
- zeslabovat

Hudební nástroje

- **trubka** CD RAABE –Hudební nástroje č. 8
- **trombon (pozoun)** CD RAABE –Hudební nástroje č. 10
- **zobcová flétna**
- **přírodná flétna** CD RAABE –Hudební nástroje č. 2
- **píkola** CD RAABE –Hudební nástroje č. 1
- **malý buben** CD RAABE –Hudební nástroje č. 30
- **velký buben** CD RAABE –Hudební nástroje č. 31
- **opakování všech prebraných hudebních nástrojů + zvuky**

Georg Friedrich Händel

- **Hudba k ohňostroji - poslech** CD – 2. ročník – SPN

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždě, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

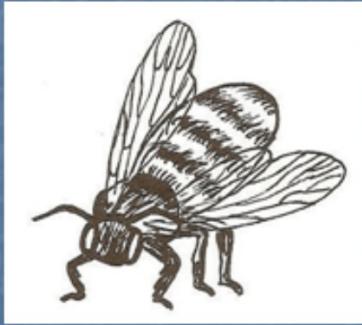
Dechové cvičení

Představa dynamiky

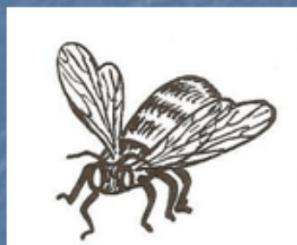
Předvádění včeliček – před každým „bzučením“ se správně nadechneme – nádech a na tři doby (i déle) „bzučíme“ dle dynamických znamének:

forte-f

bzzzz

mezzoforte-mf

bzzzz

piano-p

bzzzz

Hlasové cvičení

Hlasové cvičení

a) Dbáme na správné otvírání úst – uvolnit svaly ve tvářích, volně spustit dolní čelist bez mluvení nebo zpívání a zívnout.

b) Řekneme si říkadro beze zvuku pouze otvíráním úst:

Byla ryba u potoka
měla v hubě klíč,
než tam přišla paní máma,
byla ryba pryč.

Říkadro pak řekneme polohlasem-opět dbáme na otvírání úst a na správnou výslovnost koncovek.

Řekneme si novou říkanku o čápu. Dbáme na výslovnost koncovek:

Na našem komině sedává čáp,
klape si zobákem, klap, klap, klap, klap.

Dále procvičujeme slova končící na m, n, ň, - např. hrou na ozvěnu, např.

dám, vám, ten, den, dlaň, saň, tůň, kůň apod. – pozor na zřetelnou výslovnost.

Rytmické cvičení

Rytmická hra **Na zvonečky**

Rozdělíme děti do tří skupin. Každá skupina bude zvukem i tleskáním vyjadřovat jinak velký zvoneček:

malé zvonky – cinkají potichoučku

větší zvonky – cinkají hlasitěji

velké zvony – znějí hlasitě

Three musical examples in 2/4 time:

- Top: "cinky - linky" with two eighth-note pairs.
- Middle: "bim - bam" with one quarter note followed by one eighth note.
- Bottom: "bom" with one half note.

Rytmické cvičení

Rytmickou hru Na zvonečky můžeme zahrát i na nástroje – ozvučná dřívka, tamburína, triangl:

1. skupina: ozvučná dřívka:

2. skupina: tamburína:

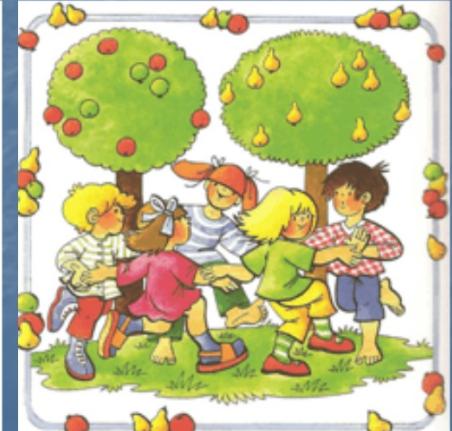
3. Skupina triangl:

A musical staff in 2/4 time. The top line shows eighth-note pairs (two vertical stems) for the ozvučná dřívka. The middle line shows quarter notes for the tamburína. The bottom line shows half notes for the triangl. Vertical bar lines divide the staff into measures.

Píseň

Zpíváme společně několik známých písni z minulých hodin (nezávisle na obrázcích): ♪ ♪
Zařadíme i píseň s pohybovým vyjádřením.

Dynamická znaménka

zesilovat

zeslabovat

Dynamická znaménka

Čaroděj

Černokněžník v starém hradu
čaruje, má černou bradu.
Čáry, máry, černý mrak,
přiletěl ke hradu drak.

Hudební nauka

Dbáme na správnou výslovnost. Říkanku říkáme co nejtajemněji, můžeme při ní čarovat. Rovněž říkanku říkáme s využitím dynamických znamének << a >>.

Hledej dynamická znaménka v písni. Píseň si zapívej, zapni zvuk.

Škubejte, kravičky

Z Moravy

[Klidně, mírně]

F C F F

1. Šku-bej-te, kra-víč-ky, na ú-ho-re, šku-bej-te,
2. Pas-te se, kra-víč-ky, na do-lí-ne, pas-te se,
3. Pas-te se, kra-víč-ky, na pa-louč-ku, pas-te se,

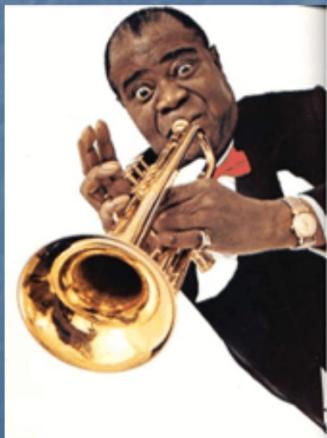
Dmí Gmí C

kra-víč-ky, na ú-ho-re, do-kud jej pan-tá-ta
kra-víč-ky, na do-lí-ne, do-kud vám tra-víč-ka
kra-víč-ky, na pa-louč-ku, já pů-jdu za vā-mi

F C F

ne-za-o-re, do-kud jej pan-tá-ta ne-za-o-re.
ne-vy-hy-ne, do-kud vám tra-víč-ka ne-vy-hy-ne.
pomaloučku, já pů-jdu za vā-mi pomalouč-ku.

Hudební nástroje

Tento plechový nástroj má nejvyšší Tóny a je nejprůraznější nejdůraznější. Dnešní skladatelé tvoří pro trubku skladby velice náročné jako třeba pro flétnu nebo pro housle, ačkoliv dřív zahrála jen pár tónů, jak je to patrně na začátku nahrávky slyšet. Ve střední části už dokáže zahrát i pěknou melodii. Ta naše trubka je z mosazi, jsou však bohatí hudebníci, kteří mají nástroj ze stříbra nebo ze zlata. Ale na tom nezáleží, důležité je umění hráče. V oblasti jazzu/džezu/ je velmi známý Američan Louis Armstrong (4. 8. 1901- 6. 7. 1971), známý také jako vynikající jazzový zpěvák se svým charakteristickým zastřeným hlasem.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 8 – 0:40,
klik na obrázek Armstrong - odkaz)

Hudební nástroje

Trubka

Trubka

„Honem lidi, ke mně!“
Kdekdo už se žene:
To je přece rozkaz
trubky pozlacené.

Třeba je to poplach,
třeba někde hoří,
a nebo ji zlobí žáci
na konzervatoři.

Ilja Hurník
(CD –Hudební nástroje RAABE č. 8 – 0:40,

Hudební nástroje

Trombon (pozoun)

V orchestru někdy pozorujeme hráče, který pravou rukou posunuje jednu část nástroje ve tvaru písmene U od sebe a k sobě. Je to **trombonista (pozounista)**. Posunováním prodlužuje a zkracuje délku nástroje. Když ho posunutím od sebe prodlouží, ozve se tón hlubší, zkrácením zase tón nižší. Dříve měl celou řadu velikostí, jako mají třeba zobcové flétny, dnes se nejčastěji používá **trombon tenorový**, který má dostatečně hluboké tony. Pozounéři, stejně jako hráči na trubku, jsou vítáni všude tam, kde je nějaká slavnost. I oni oznamují fanfárou přítomnost prezidenta. Jako každý nástroj ze skupiny plechových má i **trombon nátrubek**, který se přikládá k ústům. Na hudební ukázce **trombon** umí napodobit žabí kvákání, hraje tóny dlouhé i krátké, dokáže zahrát i pěknou melodii a pochlubí se i hlubokými tóny, jakoby se zlobil. Pro svůj průrazný zvuk se užíval v dávných dobách k troubení na věži třeba na znamení posledního času, dnes je vítaný v symfonickém orchestru, v „dechovce“, v jezzu i v taneční kapele.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 10 – 1:10)

Hudební nástroje

Trombon (pozoun)

Trombon

Trombon se stočil do smyčky,
protože, věřte mi, lidičky,
roura tak dlouhá by docela
až někam do stropu trčela.
Trombon je rytíř ve zbrani,
však nikdy nikoho nezraní.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 10 – 1:10)

Hudební nástroje

Zobcová flétna

Příčná flétna

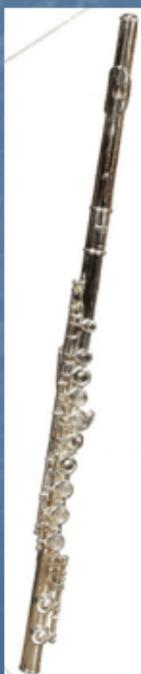

Pikola

Hudební nástroje

Příčná flétna

Zobcová flétna je příbuzná pikoly. Zobcová flétna se drží kolmo od úst, zatímco příčná flétna, o níž mluvíme, se drží rovnoraměrně s ústy a dýchá se doní retným otvorem.

Ostatně zobcová flétna, na níž dnes hraje mnoho dětí, se tak nazývá proto, že má v horní části zobec, do nějž se dýchá. Příčná flétna, stejně jako flétny zobcové, neměla původně žádné klapky, nemohla tedy hrát vysoké tóny jako ta dnešní, která jich má plno. Právě pro ty vysoké tóny je pikola a flétna slyšet i ve velikém orchestru.

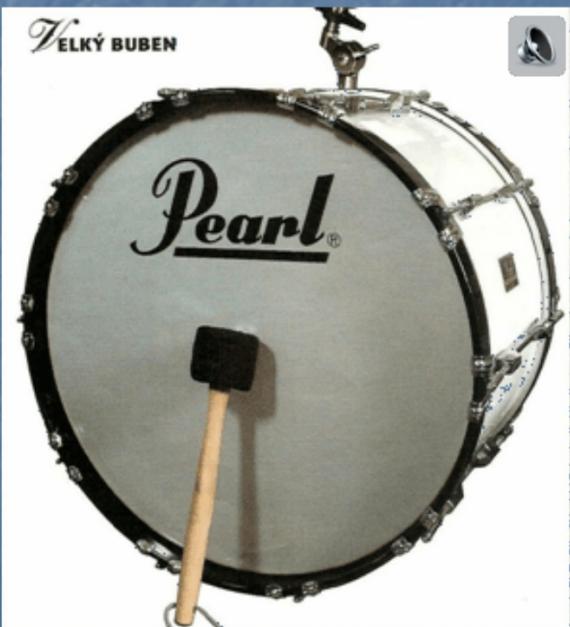

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 2 – 0 : 50)

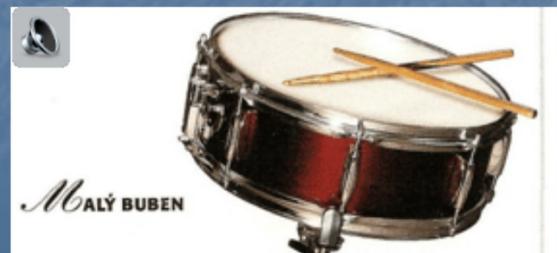

Hudební nástroje

Velký buben

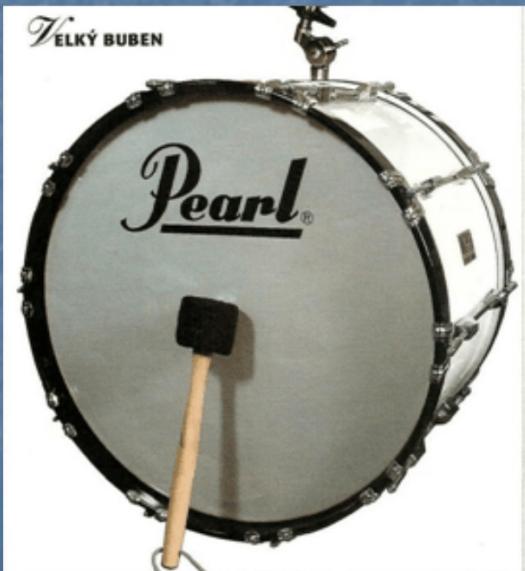

Malý buben

Hudební nástroje

Velký buben

Hudební nauka

Velký buben je nástroj, který nás už na první pohled upoutává svou mohutností. Je široký až 50 cm a průměr membrány na obou stranách činí 80 cm. Však když se na jeho pravou membránu uhodí poměrně velkou paličkou s měkkou hlavičkou velkou až 8 cm, slyšíme zvuk silný jako hlas hromu, zvláště když ho ještě posílí činely. Doznívá i několik vteřin, takže ho tlušíme přiložením dlaně na membránu, když chceme doznívání zkrátit.

V orchestru stojí na nízkém stojanu, za pochodu se veze na vozíčku, nebo ho má hudebník zavěšený na řemenu přes rameno. **Bicista** v tanecní nebo jazzové hudbě má kolem sebe celou řadu různých bicích nástrojů, které zaměstnávají jeho ruce, a tak ovládá velký buben na pedálu.

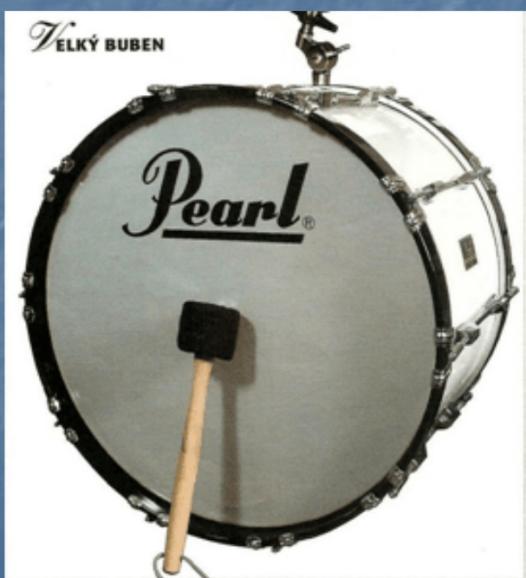

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 31 – 0 : 46)

Hudební nástroje

Velký buben

Velký buben
Zahrál jednou tuze silně,
Že z toho byl hluchý,
Ale hrával stále pilně:
Buch a buch a buchy.

P. Jurkovič

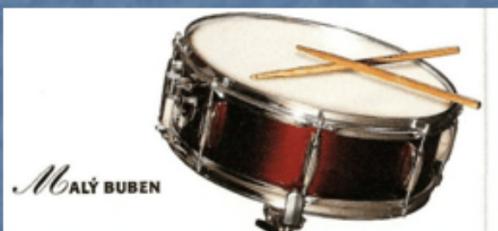

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 31 – 0:46)

Hudební nástroje

Malý buben

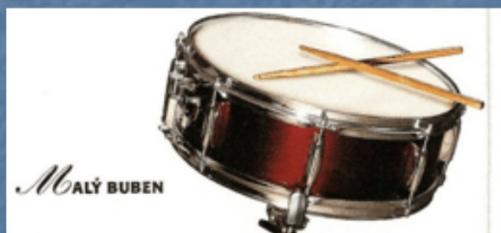
Tento často užívaný nástroj má válcovitý tvar vyrobený dříve ze dřeva, nyní nejčastěji z mosazi. V horním a dolním kovovém rámu s napínacími šrouby jsou upevněny blány nebo kůže. Na horní blánu se hraje dřevěnými paličkami, na dolní ozvučné bláně je těsně vedle sebe nataženo až dvacet drátěných spirálovitých strun, které dávají malému bubnu charakteristický zvuk.

Ačkoliv doprovází často rázný pochod, hraje i velmi jemně, když mu to skladatel předepíše. Hráč na pódiu má nástroj upevněn na stojanu, je-li však třeba vojenská hudba v pohybu, má hudebník tento nástroj v rovině břicha a nástroj je upoután na řemenu ke krku.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 30 – 0 : 52)

Hudební nástroje

Malý buben

**Skáče si palička,
výš už snad nemůže,
bije a virbluje
bubínku do kůže.**

**Jestli ji natrhne,
těžko se zalátá,
tak jako Frantova
děravá kat'ata.**

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 30 – 0 : 52)

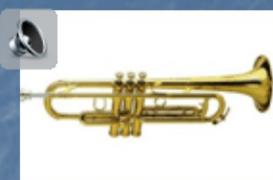

Hudební nástroje - úkol

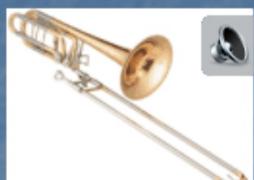
Přiřad' správné názvy a zvuky k hudebním nástrojům:

Hudební nauka

trombon-pozoun

trubka

pianino

klavír

pikola

buben

zobcova tlétna

klarinet

přičná flétna

kontrabas

akordeon

housle

violoncello

Hudební nástroje -řešení

Přiřad' správné názvy k hudebním nástrojům:

trubka

trombon-pozoun

zobcová flétna

přičná flétna

pikola

buben

housle

klarinet

klavír

akordeon

kontrabas

violoncello

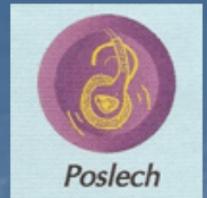

pianino

Hudební nauka

Poslech

Georg Fredrich Händel /džordž fridrich hendl/:

Hudba k ohňostroji – poslech [CD č. 17 – SPN 2. ročník \(1:50\)](#)
(23. února 1685 Halle – 14. dubna 1759 Londýn)

Byl německý hudební skladatel. Jeho otec si přál, aby se Georg stal právníkem, a byl velmi nešťastný, když syn na dráze hudebníka trval. Jako mladý napsal dvě opery. Jedna z nich „Almíra“ slavila velké úspěchy a Georg byl pozván do vlasti opery 18. stol. do Itálie. Zde setrval tři roky a napsal mnoho úspěšných děl. V roce 1710 navštívil Londýn, kde se také rozhodl zůstat. V Anglii napsal řadu orchestrálních skladeb, jako jsou „Hudba k ohňostroji“ nebo suita „Voční hudba“ a mnoho krásných koncertů. Nejznámější jsou ale jeho oratoria včetně slavného „Mesiáše“ (1742). ORATORIUM je hudební skladba z duchovní náboženské oblasti.

Händelův rodný dům v Halle

Zápis do sešitu

Dynamická znaménka

< zasiloval

> zeslaboval

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 2 – učebnice pro 2. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 2 pro 2. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 2. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Hudební výchova. 1. ročník ZŠ. Pracovní učebnice. Zelený svět – hudební vydavatelství.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Internetové stránky GOOGLE: - www.youtube.com – Překladač Louis Armstrong – Hello Dolly-Live cs.wikipedia.org/wiki/Louis_Armstrong, buben - Bicí nástroje www.kytary.cz/bici/
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – HUDEBNÍ NÁSTROJE – Emil Hradecký
- Hudební nástroje (doprovodný text k CD Hudební nástroje) RAABE
- Hudební nástroje (obrazový materiál k CD Hudební nástroje) RAABE
- Velká obrazová encyklopédie SLAVNÉ OSOBNOSTI

